

Koš (nov) iny

z Durcovej Doliny
ročník II./ číslo 1

január 2014

„Ket som sto košov uplétel, aš ten sto prvý sa mi začal líbit.“ Martin Sadlon, košíkár z Paprade

Milí košíkári a priatelia košíkov.

Veľa dobrého zdravia, pohody a pokoja Vám i všetkým Vaším blízkym želim v celom tomto roku. Nech sa Vám podarí splniť si svoje priania a túžby a nech je rokom pekných spomienok. Ako hovorí klasik: „Nech je lepší ako bude“.

Nie všetci prešli mojimi kurzami a preto nepoznajú niektoré výrazy a postupy, ktoré často uvádzam. Preto začnem už systematicky uverejňovať pletenie od začiatku. Nástrojové a materiálové zabezpečenie, pletenie dna, spodnej nohy, steny, lemky a ucha. Tematiku rozdelím do kapitol, statí, skupín a podskupín s desiatinným číslovaním. Bude to vlastne základ Náučného slovníka košíkarského, ktorého vydanie je mojím cieľom.

Ak ste si jednotlivé čísla Koš_(nov)ín I. ročníka vytlačili, v tomto čísle uverejním tematicky obsah všetkých čísiel, aby ste si mohli pohodlnejšie nájsť príslušnú tému.

Ako som Vám už predstavil návrh p. Ing. Petra Jurigu na jednotné názvoslovie, ktorý navrhuje vytvoriť „Kodifikačnú košíkársku komisiu“ (KKK). Začnem v jednotlivých číslach s popisom odborných výrazov. Ako základný zdroj použijem jeho knihu. Ak budete vedieť o ich podobných zneniach, vytvoríme si slovník. V Nemecku je náš priateľ - košíkár Dušanko Végh, ktorý by doplnil výrazy v tejto reči. Predplatili sme si francúzsky košíkársky časopis La lien creatif. Chcem nadviazať s nimi tiež spoluprácu okrem iného i v názvosloví. Pán Soška má tiež bohaté skúsenosti a prehľad v českej literatúre a poprosím ho o českú terminológiu. Pri názvoch rastlín a hmyzu uvádzam tiež z dôvodu zrozumiteľnosti i latinské názvy, ale prítom je jedno ako im povieme. Záleží len ako ich uchopíme a použijeme.

Ján Zeman

Názvoslovie prúta a koša.

spodok.....hrubý koniec prúta s rezom (strihom)
špička.....tenký koniec prúta, vrcholec
brucho.....vnútorne prehnutá strana prúta
chrbát.....vonkajšie prehnutá strana prúta
rúčka.....na uchopenie koša do ruky na jednouchom koši
ucho.....na uchopenie koša, je menšie ako rúčka, je na dvojouchom koši, (v množnom čísle uchá, nie uši)
húžvaprút zvláknený stáčaním podľa pozdĺžnej osi (torznou deformáciou)
stena.....bočná časť koša
vrstva.....časť steny vytvorená jednou sadou prútov
noha.....obruba dna, na ktorej kôš stojí
rýmovka.....súčasnú vedenie 2-och, 3-och, alebo viac prútov so vzájomným pretáčaním
závierka.....ukončenie steny alebo zaistenie výpletu
omotka.....súčasnú vedenie jedného, alebo viacerých prútov okolo jedného
kolík.....odstrihnutá hrubšia časť prúta
kríž.....kolmé nastoknutie 1. alebo viac prútov cez štrbiny 1. alebo viac prútov
stredový prút.....hrubší prút, po ktorom sa vedú tenšie
riadok.....výplet spravený len jednou cestou
slniečko.....opletenie a rozdelenie všetkých kolíkov kríža
dno.....spodná, vodorovná časť koša
stoják.....prút vedený zvisle (nastoknutý do dna)
opleták.....prút vedený kolmo na stoják
klietka.....zviazanie stojákov nad dnom
ťah.....cesta prepletaného prúta

párovanie.....súčasnú vedenie dvoch prútov so vzájomným pretáčaním
opačné párovanie..... súčasnú vedenie dvoch prútov so vzájomným pretáčaním, ale v inom smere ako bolo párovanie o riadok nižšie
prelamovanie.....vynechanie výpletu s krížením stojákov, alebo krížením dopĺňujúcich prútov
pánt.....spojenie umožňujúce pohyb
plátňová väzba.....ťah cez 1 za 1
lem.....nizky končiaci výplet
obrubová rýmovka.....rýmovka vedená okolo stredového prúta
dvojenie.....súčasnú vedenie dvoch prútov
kockovanie.....vedenie opletákov cez 2 (za 2) stojáky, po vytvorení vrstvy, zmena vedenia cez nasledujúce dva stojáky (posun o 1 stoják)
nadkladanie.....pokračovanie výpletu novou sadou prútov, ale i pokračovanie pri poškodení prúta
klasová rýmovka.....dve rýmovky vedené vzájomne opačným smerom
veniec.....jednoduchý bočný spevňujúci výplet zo stojákov
vrkoč.....zložitejší bočný spevňujúci a okrasný výplet zo stojákov

Názvoslovie náradia uvediem v čísle 2. Slovník usporiadam abecedne a podľa pripomienok doplním o nárečové a vaše zvyčajné názvy. Vytvorím formu s viacjazyčnou formuláciou, aby sme sa mohli orientovať i v odborných článkoch vydávaných v zahraničí. V každom čísle zaradím stať s vysvetlivkami výrazov a vašimi pripomienkami.

Bude mať štyri kapitoly, kde číslo kapitoly bude vždy na prvom mieste, oddelené bodkou od druhého čísla označujúceho stať, tretieho označujúceho skupinu a štvrtého označujúceho podskupinu.

1. kapitola: Materiál
2. kapitola: Úprava
3. kapitola: Technológia
4. kapitola: Výrobky

1. kapitola

Materiál – zdroj

- 1.1. Skúška vhodnosti zalomenie do pravého uhla, skúška skrutom – húžva.
- 1.2. Divorastúce druhy: vřba, svřb, lieska, slivka, jabloň a pod.
- 1.3. Vhodné vřby: stručný popis druhov a ich vlastností.
- 1.4. Miesta zberu.
 - 1.4.1. Zber.
 - 1.4.2. Ošetrovanie pri zbere, príprava na budúcu úrodu.
 - 1.4.3. Ochrana pred poškodením (lesná zver, hmyz).
- 1.5. Pestovanie šľachtených košíkárskeho vřb.
 - 1.5.1. Príprava pôdy.
 - 1.5.2. Príprava sadeníc.
 - 1.5.3. Výsadba a sadenie.
 - 1.5.4. Ošetrovanie.
 - 1.5.5. Predzberová príprava, opadanie listu.
 - 1.5.6. Zber.
 - 1.5.6.1. Preprava a uskladnenie čerstvo narezaného materiálu.

2. kapitola

Úprava

- 2.1. Čistenie a triedenie.
- 2.2. Snopkovanie a uskladnenie čerstvého prútia.
- 2.3. Spôsoby šúpania. Parenie, varenie a miazgovanie.
- 2.4. Štiepanie a hoblňovanie.
- 2.5. Máčanie.
- 2.6. Skladovanie suchého prútia.
- 2.7. Doplnková povrchová úprava: farbenie, lakovanie, morenie, chemická ochrana pred škodcami.

3. kapitola

Technológia

- 3.1. Pracovné prostredie
- 3.2. Dno.
- 3.3. Stena.
- 3.4. Ucho.
- 3.5. Veko.

Výrobky (katalóg postupov).

- 4.1. Kruhov miska.
- 4.2. Elipsov miska.
- 4.3. Āerešnk.
- 4.4. Hřibk.
- 4.5. Flsa, demižn.
- 4.6. Zemiakov kš.
- 4.7. Slep kš.
- 4.8. Hranat.
- 4.9. Doplnky.
 - 4.9.1. Doplnky uelov.
 - 4.9.2. Doplnky estetick.
- 4.10. Chrbtk.
- 4.11. Kreslo.

V doposial vydaných sach boli už niektor state uverejnen. Začnem tiež popisov technológiu s odvolávaním na in odborn literatúru a hlavne praxou overen postupy.

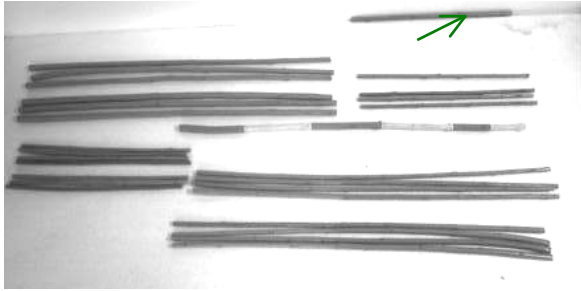
Kruhov dno.

Dno je základom koša. Pravideln a s pevnou väzbou určuje jeho tvar a ivotnos. **Preto až po dobrom zvldnut techniky zhotovenia dna m význam pokraov v dalšom pleten.** Pri trieden prútov odkladajte i krátke hrub a tenk prúty, odrezky z odvetvovania, či spodky z poškodených prútov. Na dno môžete pouit i zbytky po oisten koša z predošlého pletenia. **iaden prút vyhovujúcej kvality nedávajte do odpadu.** Ak ich máte viac, roztriedte si ich, poviate do zväzkov. Podl veľkosti dna si ich vyberiete a použijete na kvalitn výplet. Ak sa venujete košíkrstvu intenzívnejšie, tak vám odporam zhotoviť si viacero dien naraz. Budete m v dielni len niekoľko druhov prútov, časť náradia a tm lepší prehľad a poriadok. **Spracovaním malého a zvyškového prútia veľmi obmedzíte straty a zvyšte jeho vyuitelnos.**

a) výpočet kolíkov. Kolíky sú hrubšie prúty, dlhšie asi o 5 cm viac ako bude priemer hotového dna. Ich počet je zvisl od veľkosti koša a hrúbky prútia použitého na výplet steny. Po dohotoven dna musia byť kolíky vzdialen od seba tak, aby sa dali do medzier dostatočne pevne nastoknť stojáky. U malých košov do priemeru 20 cm je počet kolíkov 5 – 7 napr.: (2 do 3-och, 3 do 3-och, 3 do 4-och), Väčšie koše do priemeru 60 cm je počet kolíkov 8 – 12, (4 do 4-och, 4 do 6-tich, 6 do 6-tich).

Pán Ing. Peter Juriga m raz ukazoval krsn popis výpočtu kolíkov do dna, ktor mal spracovan vo výpočtovom programe (archu) a na stretnutí košíkrov 6.11. 2009 rozdával košíkrom krásne graficky spracovan odborn lank o výpočte kolíkov.

Pozn.: Zvolil som zobrazenie „stupne šedej“ so zvyraznenm kontrastom a vyššou vysvietenosou pre zdôraznenie a lepšiu zrozumitelnos detailu.

Obr. 1 Vtavo hore 6 kolíkov na slepačí kôš (45 cm), pod nimi je mierka, ktorou si pred strihaním kolíky zrovnám a podľa požadovanej veľkosti nastrihám. Vtavo dolu 6 kolíkov na čerešník (25 cm), vpravo dolu 8 kolíkov na tácku (50 cm) a nad nimi je 5 kolíkov na vtáčie krmidlo (jeden sa mi odkotúľal, 23 cm)

b) kolíky, kríž. Kolíky musia byť aspoň o 2 mm hrubšie ako stojáky steny koša (dajú sa ľahšie a hlbšie vsunúť), a dlhšie aspoň o 5 cm viac ako bude priemer hotového dna. Rovné, alebo mierne prehnuté, bez výrastkov a poškodení a približne rovnakého farebného odtieňa.

Do stredu dĺžky i priemeru prúta držiaceho palcom a ukazovákom vpichnete miernym kývaním špičku noža tak, aby prešiel až na druhú stranu prúta.

Obr. 2 Prút by mal byť napichnetý tak, aby bolo vidieť stredovú dužinu

Nôž by sa nemal vôbec dotknúť vašich prstov. Ak ale máte strach z porezania, položte prút na drevenú podložku a nožom ho prepichnete.

Pootočením čepele sa štrbina otvorí, potom do nej nastoknite druhý prút (kríž 1 do 1-ného),

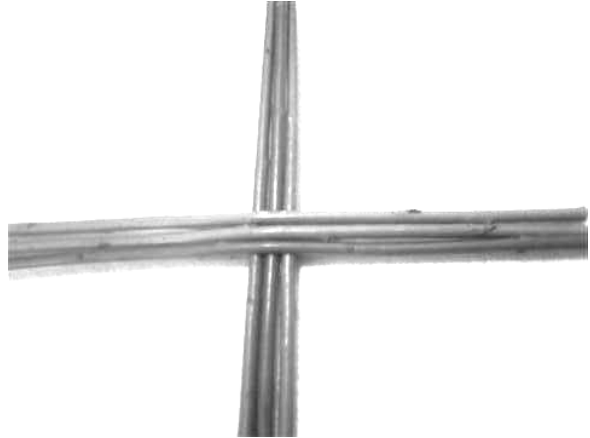
Obr. 3 Vložený prút nastoknite až po jeho stred

rozštiepte druhý prút a nastoknite ho k prvému (kríž 1 do 2-och), rozštiepte tretí prút a nastoknite ho k dvom (kríž 1 do 3-och).

Obr. 4 Môžete striedať hrubé a tenké konce raz na pravo raz naľavo

Napokon do štrbín všetkých prútov navlečte k nastoknutému prútu ešte 2 prúty (kríž 3 do 3-och). Upravte vzdialenosť ramien kríža, aby boli rovnako dlhé (pravidelný kríž).

Obr. 5 Takisto i tieto prúty môžete nasúvať raz hrubým a raz tenkým koncom.

c) vypletacie prúty – omotka a pletenie slniečka. Prvý pár vypletacích prútov musí byť tak dlhý, aby prešiel aspoň 3 x dokola, ale je dobré, keď prejde i viac krát. Tenké a dobre ohybné prúty bez výrastkov a poškodení vsuňte tenkými koncami do štrbín všetkých prútov tak, aby prečnievali aspoň 2 cm na druhej strane.

Obr. 6 Tento spôsob sa mi veľmi osvedčil najmä pri pletení čerstvými prútmi. Môžem ich hneď od prvého preloženia uťahovať.

Vložené prúty zadržte za špičky, aby vám nevypadli zo štrbín a rozdeľte ich na jednu stranu kríža **k sebe** a na druhú stranu kríža **od seba**, a zahnuté o 180° okolo toho istého ramena kríža preložte tak, aby sa stretli so špičkami,

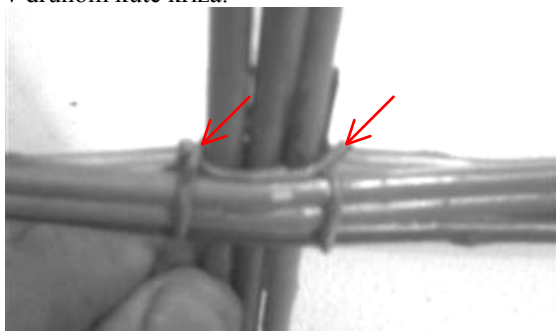
Obr. 7

prichyťte si palcom a ukazovákom prúty tesne pri ramene a prút, ktorý máte pri sebe dajte na druhú stranu **od seba**, prút, ktorý je na druhej strane dajte **k sebe** – prekrížia sa v prvom kúte kríža, jemne ich ťahajte, aby rameno kríža obišli tesne,

Obr. 8

prúty dajte k druhému ramenu kríža, palcom a ukazovákom ich držte tesne pri ramene, prút ktorý máte *pri sebe* dajte na druhú stranu *od seba* a prút z druhej strany dajte *k sebe* - prekrížia sa v druhom kúte kríža.

Obr. 9 Prút v pravom prekrížení na vrchu, je ľavom prekrížení dolu.

Ak ste správne pletli, prút, ktorý je v druhom prekrížení hore je v prvom prekrížení dolu a naopak u druhého prútu, ktorý je v druhom prekrížení dole v prvom prekrížení je hore – nezabúdajte ich trochu ťahať, aby tesne obopínali ramená kríža.

Tento postup je charakteristický pre pletenie dvoma prútmi, preto:

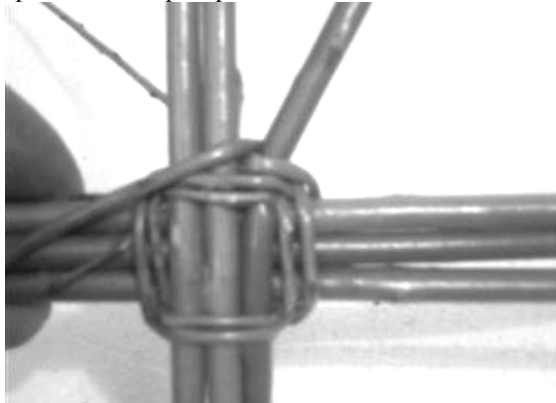
- 1.najskôr prút, ktorý máte pri sebe dajte cez ďalšie rameno (cez ďalší kút) *od seba*,
- 2.potom prút, ktorý máte *od seba*, dajte cez to isté rameno (cez ďalší kút) *k sebe*.

Takto prejdite všetky štyri ramená kríža aspoň 2x dokola (môže byť i 3 - 4x).

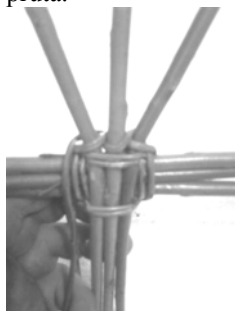
Obr. 10

Potom v prvom ramene vychýľte vpravo do strany pravý prút a ved'te vypletacie prúty takým istým spôsobom ako pri opletání ramena.

Obr. 11 Kolík v tejto polohe zadržte a vypletacími prútmi zaisťte.

Stredný prút nechajte v jeho nezmenenej polohe, ľavý prút vychýľte do strany vľavo a prúty ved'te najskôr okolo stredového a potom okolo ľavého prúta.

Obr.12

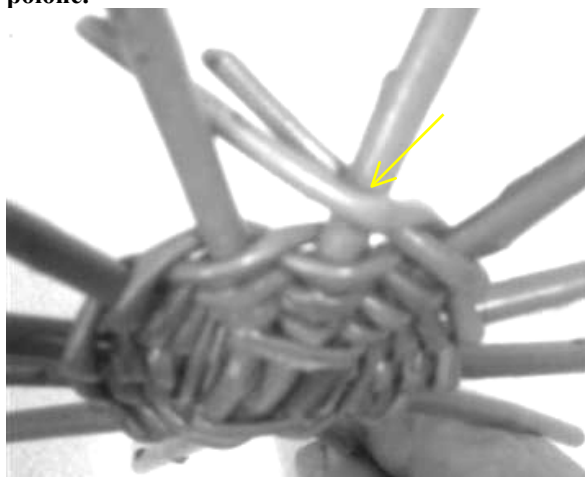

Obr. 13

Dávajte ich čo najtesnejšie k hlavnej omotke – môžete si pomôcť i tak, že opakom noža ich v prekrížení stlačíte dolu.

Týmto spôsobom rozdeľte všetky prúty ramien a vznikne vám pekné *slniečko*.

Pri pletení sa vždy držte zásady, kolík dajte do požadovanej polohy a zaisťte výpletom. Jamka, ktorá vznikne pri opletání kolíka v výpletovom prúte drží kolík v požadovanej polohe.

Obr. 14 Jamka, alebo ohyb opletacieho prúta cez kolík, je bodom upevnenia kolíka v požadovanej polohe.

Pleťte stále dookola, až vám z výpletových prútov zostanú len 3 cm. Tieto konce nechajte trčať na druhej strane *od seba*. Bude to strana, ktorá bude v styku s podložkou – rubová. Lícová je hladká a bude vo vnútri koša.

d) nadloženie nových prútov, spodok – spodok (princíp rovnakej šírky výpletu). Pretože prúty nie sú rovnako hrubé po celej dĺžke (sú kónické) a aby šírka výpletu dna po celom obvode bola rovnako vzdialená od stredu, musíte dodržať zásadu nadkladania koncov prútov tak, že k hrubým končiacim koncom nadložíte tiež hrubé konce. Nový prút založte *spodkom* pod prvý – (pravý) končiaci prút a v tej istej ceste ako by mal pokračovať končiaci prút ved'te *cez 1 za 1* nový prút (*cez* - znamená zo strany košíkára, *za* - znamená z opačnej strany – od košíkára).

Obr. 15 Pohľad z vrchu, končiace prúty smerujú doľava, začínajúci je založený pod ním a jeho koniec smeruje vpravo

Zložte druhý prút **spodkom** pod druhý (ľavý) končiaci prút a v tej istej ceste ako by mal pokračovať druhý končiaci prút, vedzte **cez 1 za 1** nový prút.

Obr. 16 Pri zakladaní zadržte prstami končiaci i začínajúci prút v ich polohe – nesmú sa zdvíhať.

V ďalšom prepletení dookola sa nadložené spodky prekrývajú a zaistia.

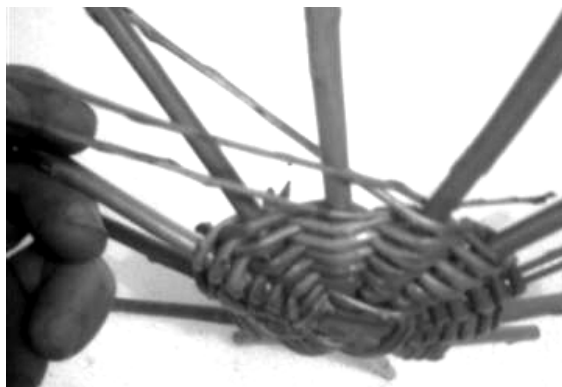

Obr. 17 Pohľad na nadloženie hrubých koncov zo spodnej (rubovej) strany

Ak sú tenké konce asi 10 cm dlhé, začnite nadkladať nové prúty tenkými koncami.

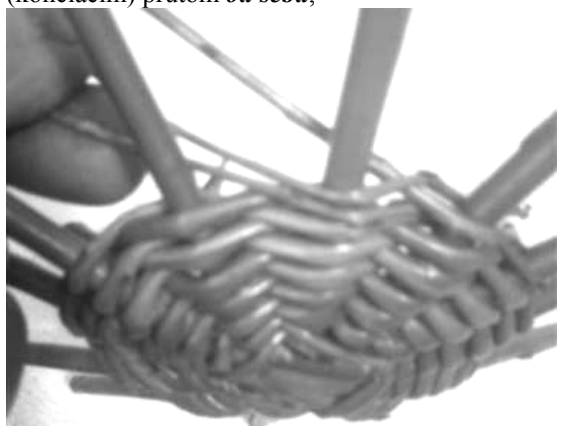
e) nadloženie špička - špička.

Zdvihnute prekríženie a popod obidva prúty vložte ďalší prút, aby špička prúta prečnievala aspoň 2 cm,

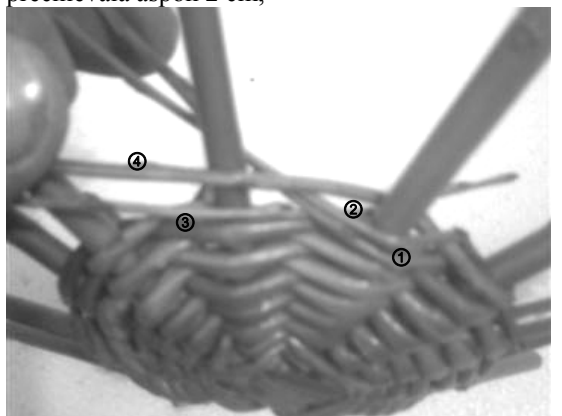
Obr. 18

preložte nový – vložený prút súčasne so starým (končiacim) prútom **od seba**,

Obr. 19

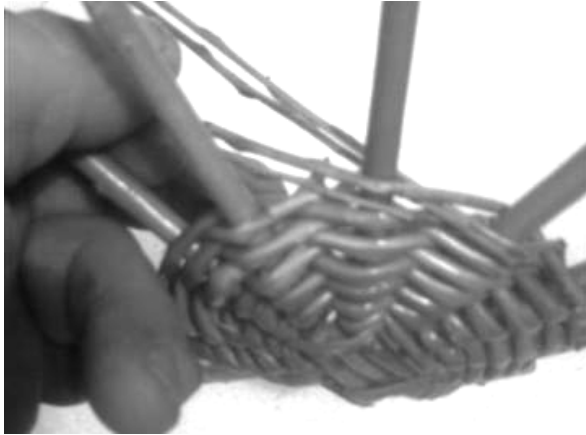
druhý končiaci prút dajte **k sebe**, opäť zdvihnite prekríženie a vložte ďalší prút aby špička prúta prečnievala aspoň 2 cm,

Obr. 20 ① prvý nadložený, ② prvý končiaci, ③ druhý nadložený, ④ druhý končiaci prút

preložte druhý nový a druhý starý prút **od seba** a pokračujte v pletení.

Pletiete vlastne dvoma dvojicami dotiaľ, kým sa končiace prúty nevypletú a pokračujete potom len dvojicou nadložených prútov.

Obr. 21

f) vložené kolíky. Ak je výplet asi v polovici priemeru dna resp. ak vzdialenosť kolíkov vo výplete je asi polovica vzdialenosti kolíkov na ich koncoch, potom vložíme nové kolíky.

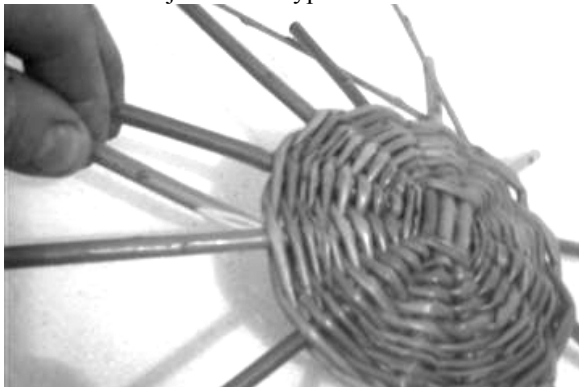
Prúty takého istého priemeru ako boli prúty na kríž dna zaostríme pekným dlhým rezom na oboch koncoch *do chrbtu*.

Obr. 22

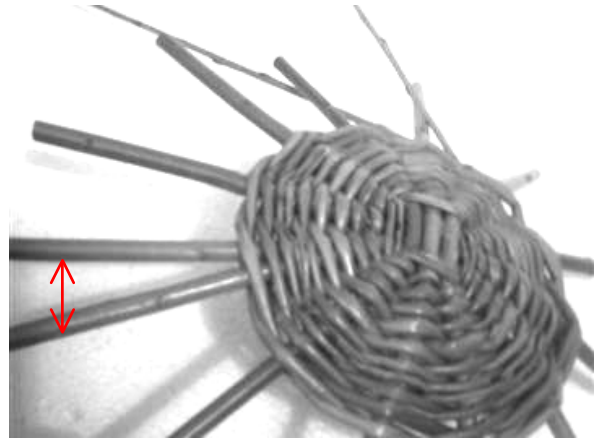
Rez do chrbtu je vedený tak, že prút máte prehnutý na hor a rez sa vedie z vrchu.

Nový kolík oprite reznou plochou o starý kolík a zatlačte čo najhlbšie do výpletu.

Obr. 23 Počet kolíkov je potom taký istý ako počet stojákov, tak stačí potom dávať ku každému kolíku jeden stoják a jeden opleták. Stena koša je pravidelnejšia.

Tým, že je prút prehnutý a uhol rezu spôsobia, že sa nový kolík mierne vychýli do strany od starého kolíka. Ak zasuniete všetky kolíky, zastrihnite ich v približne rovnakej vzdialenosti ako sú staré kolíky.

Obr. 24 Zasúvajte čo najhlbšie, rez a prehnutie prúta urobí pekný uhol odchylenia.

Pokračujte v postupnom vypletaní s tým, že teraz opletáte i nové kolíky (ich počet sa zdvojnásobil), až do požadovaného priemeru.

Pretože sa vložením kolíkov zväčší ich hustota, môžete použiť veľmi úsporný spôsob výpletu.

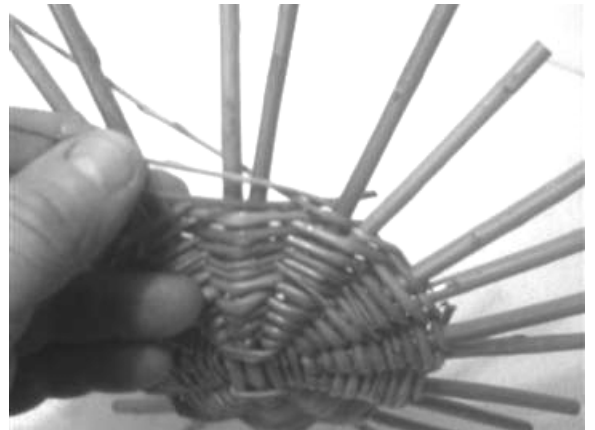
g) nadkladanie prútov – pozvoľne. Na výplet dna sa môžu použiť i veľmi malé prúty, ktoré sa nedajú inde v košíku využiť. Tento spôsob má nasledovný postup:

Ak je už vypletená polovica dĺžky prúta,

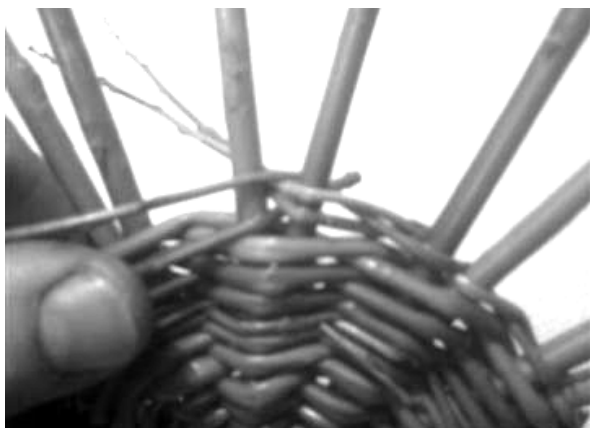
Obr. 25 Priloženie nového prúta hrubým koncom – spodkom, už v polovici končiaceho prúta zabezpečí rovnaký priemer prameňa prútov po celom obvode výpletu. Tento systém som po prvý krát videl u pána Klimeka. Je to jeden z mnohých systémov spotrebovania i malých prútikov, ktoré iní košíkári vyhadzujú. Miesto nadloženia si riadite podľa sily prameňa prútov. Niekedy používam nadloženie i po viac prútov.

zdvihnite prekríženie a popod obidva prúty vložte ďalší prút, aby sa **spodkom** (hrubým koncom) opieral o kolík dna.

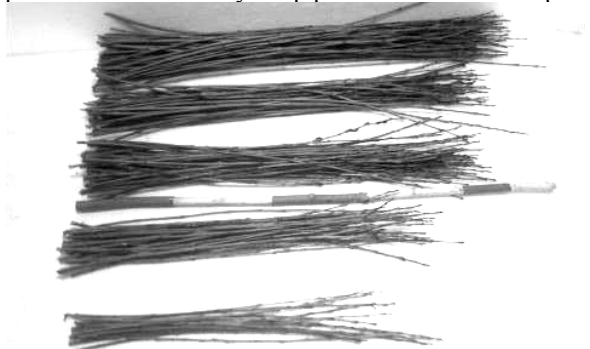
Obr. 26 Je to ako pri nadkladaní špička - špička

Preložte nový – vložený prút súčasne i starý prút *od seba*, a druhý starý prút dajte *k sebe*, opäť zdvihnite prekríženie a vložte ďalší prút spodkom, tak aby sa opieral o kolík

Obr. 27

preložte druhý nový a druhý starý prút *od seba* a pokračujte v pletení. **Vždy pri vyplatení polovice dĺžky prúta vkladajte ďalší.** Dbajte, aby ste viedli približne rovnakú hrúbku prútov. Potom bude výplet dna rovnaký po celom obvode a stred dna bude skutočne v strede. Môžete použiť i 15 cm dlhé, preto si roztriedte celý snop prútov na viacero skupín.

Obr. 28

Pri výplete používajte jednu skupinu a po jej spotrebovaní ďalšiu.

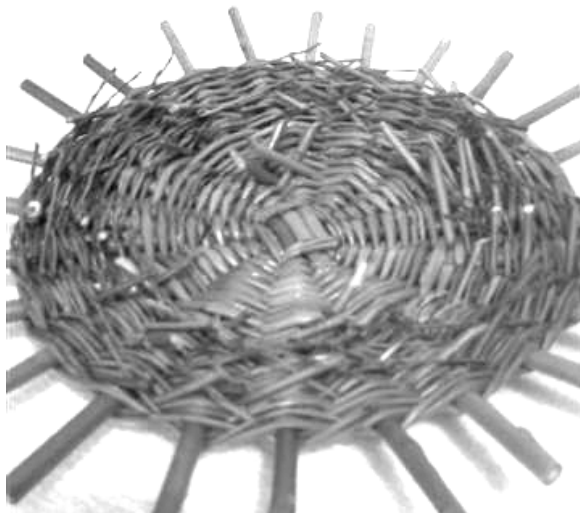
Väčšinou pletiem dna týmto spôsobom, lebo využijem všetky zbytky i po predošlom pletení a pekné dlhé prúty použijem vo výplete stien.

h) tvarovanie dna, Vzďialenosti medzi kolíkmi dodržujte pravidelné a tlačte mierne dolu. Dno je potom vypuklé (spodok prehnutý).

Obr. 29 Stred je asi 2-3 cm nad okrajom kolíkov. Prehnutie dna je veľmi dôležité. Pri nastokávaní stojákov a ich stavaní do kletky nastáva pnutie, tlak smerom dolu a ak by dno bolo rovné vydulo by sa.

Všetky konce prútikov zostávajú na rubovej strane *od seba*, ktorá v budúcom koši bude v styku so zemou, lícová strana *k sebe* bude vo vnútri koša. Je to účelné, lebo obsah košíku nebude poškodzovaný ostrými koncami prútov.

Obr. 30 Pri nadkladaní hrubý – hrubý konce smerujú do oboch strán, pri pozvoľnom nadkladaní hrubé konce smerujú doprava a tenké doľava

ch) ukončenie výpletu, zapevnenie, Po dosiahnutí požadovaného priemeru, prestaňte nadkladať prúty a dopleťte tenkými koncami. Ak sú prútiky asi 10 cm dlhé podsuňte ich v dráhe toho istého prúta, ktorý je vedený o jeden okruh nižšie.

Obr. 31 Pre ľahšie prevlečenie si šidlom spravte miesto pre prevlečenie končiaceho prúta.

Toto môžete spraviť 2 – 3x a prúty sú tým zaistené proti samovoľnému rozpleteniu.

i) zastrihnutie kolíkov a vypletacích prútov, Dno si dajte na kolená rubovou stranou na hor a uvidíte, že hrubé konce smerujú doprava a tenké konce doľava. (Pri postupnom nadkladaní)

pozrite si obr. 30

Najskôr vystrihajte hrubé a potom tenké konce tak, aby sa opierali o kolík, inak sa rozpletú na druhú stranu. Veľmi dobre sa to robí elektrikárskymi bočnými kliešťami.

(Pozrite si prosím Koš_(nov)iny č. 3/I, strana 5a)

Ak budete pokračovať vo výplete košíka, záhradníckymi nožnicami zastrihnite i kolíky, aby boli zarovno s výpletom. Ak robíte dielka do zásoby odporúčam zastrihať asi na 1cm od výpletu.

Obr. 31 Farebné odlišenie je spôsobené rozdielnou farbou prúta na jeho spodku a na špičke.

Uskladnené dna sa podľa potreby často preberajú a chytajú za výplet. Ak sú kolíky zastrihnuté až po výplet stáva sa, že sa výplet z kolíkov zvráti a rozpletá sa. Preto si nechajte kolíky aspoň 1 cm trčať z výpletu. Výplet sa po vysušení tiež trochu uvoľní a pri vpichovaní stojákov a ich zdvíhaní do kletky sa výplet stlačí. Preto sa kolíky zastrihnú až po zhotovení kletky.

j) uskladnenie hotových dielok. Dna rozložte po vzdušnej povale, alebo postavajte okolo steny a nechajte voľne dosušiť. Suché si roztriedte podľa veľkosti a môžete spolu poviazať.

Výplet dna je tiež možno robiť viacerými spôsobmi.

- Zdvojením prútov,
- striedaním farebných prútov,
- založením toľkými prútmí koľko je kolíkov a to buď tenkými alebo hrubými koncami, a to tiež cestou cez 1 za 1, alebo cez 2 za 1,
- výplet trojprútovou rýmovkou a veľa ďalších spôsobov.

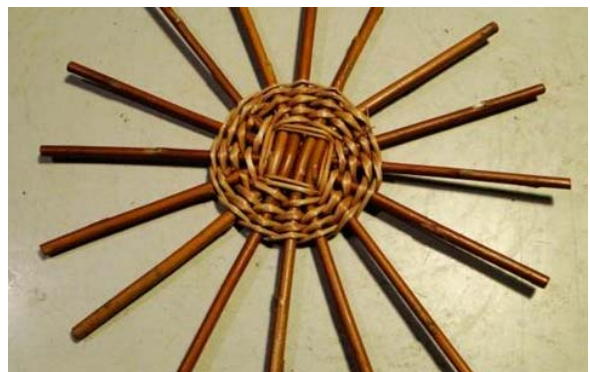
Pán Soška mi zaslal postup na podložku napr. pod pohár, kde použil pri zakladaní dva olúpané prúty a tie vytvárajú obraz špirály.

Proutené podložky – prostírání.

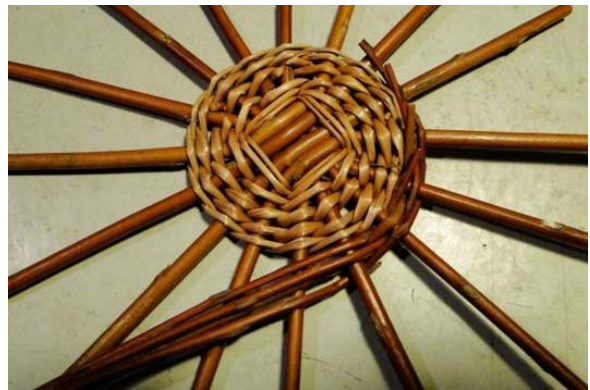
Autor námetu Ing. Ivan Soška

Vdčným drobným dárkom jsou proutěné podložky pod hrníčky, nebo horké nádoby. Aby vypadaly esteticky, nepoužívám klasické nastavování proutků, jako když se plete dno košíku, ale s výjimkou zajištění sluníčka, používám pro výplet plátňovou techniku.

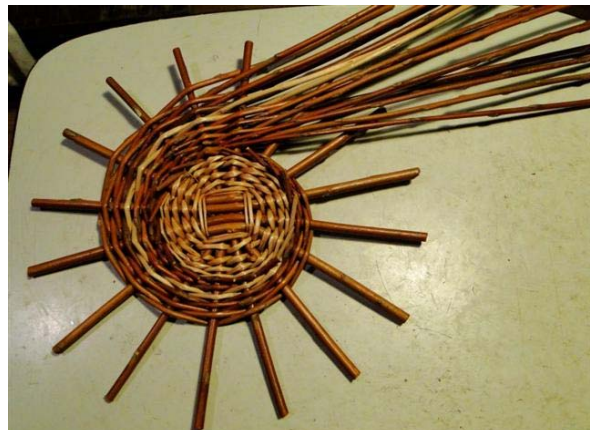
Proutky se zakládají současně buďto špičkami, nebo silnějšími konci. Zakládání špičkami mi připadá lepší, protože okraje podložky vyjdou silnější a podložka se nekývá. Pokud zakládám silnější konce, je potřeba okraj ještě zajistit opletkem párováním, aby se nerozpadl.

Obr. 32 Připravené sluníčko zajištěné párováním 2x2 tenší proutky.

Obr. 33 Postupné zakládání proutků tenkými konci. Proutky mám srovnané do špiček a na obou koncích zastřižené na stejnou délku.

Obr. 34 Stav po založení všech 16-ti proutků.

Obr. 35
Podložka s pruty zapletenými
do konce, před zajištěním.

Obr. 36
Zajištění konců proutků, poslední
se musí provléknout.

Obr. 41 Opletek párováním - zakončení.

Po ostříhání pohled z rubu a z lícu.

Obr. 37 Rub.

Obr. 38 Líc.

Obr. 42 Pohled na lícovou stranu po ostříhání.

Postup při začínání silnějšími konci je obdobný:

Obr. 39 Založení silnějšími konci.

Obr. 43. Pro názornost srovnání podložek se založením špičkami a
tlustými konci.

Obr. 40 Stav po dopletení, před ostříháním a zajištěním opletkem.

Po dokončení a ostříhání je vhodné podložky umístit mezi dvě dřevěné desky a zatížené nechat cca den až dva zavadnout. Srovnají se tím nepravidlosti v ohybech a tloušťce prutů a nádobí potom na podložce pěkně sedí a nekývá se.

Různými kombinacemi proutí lze vytvářet různé vzory.

Přeji hodně spokojených obdarovaných přátel.

Ivan Soška

Původné fotografie a návod najdete na odkaze:

<https://plus.google.com/photos/103781433732323499647/albums/5952914174596410785>

Správný odkaz na knihu od p. Sošku uveřejněný v Koš_(nov)inách č. 5/I str. 5b je:

<http://www.drevosrot.cz/soubor--18-.pdf>

(Za slovem soubor chýbala jedna pomlčka, prepáčte prosím.)

Pán Soška mi zaslal i postup na pletene zvončeka, ktorý som dostal už po vydaní 7. čísla (decembrového). Na vyššie uvedenom odkaze si to môžete pozrieť.

Návrh na doplnenie slovníka

k sebe..... cesta spoza prúta smerom ku košíkárovi
od seba.....cesta cez prút smerom od košíkára
pri sebe.....prút je na strane výpletu bližšej ku košíkárovi
cez..... znamená zo strany košíkára
za..... znamená z opačnej strany – od košíkára
Opletok... (český)..... rýmovka
Opletok párováním... (český).....dvojprútová rýmovka
čerešňák.....jednoduchý kôš s kruhovým dnom
hríbak.....jednoduchý kôš s elipsovým dnom
zemiakový kôš.....dvojchý kôš s kruhovým dnom
šlepačí kôš.....kôš s otvorom a klembou
chrbták.....kôš s hranatým, (oválnym) dnom s popruhmi

Návrh slovníku (samostatný súbor) **zašlem každému** záujemcovi, ochotnému dopĺňovať údaje, a **kto sa prihlási k jeho odberu.**

Inzercia

Pán Lubomír Krejčí z Morkovic ponúka na predaj biele miazgované prúty (šlemovku) vhodné na výrobu lubkov v množstve asi 100 kg. Cena je 40.- českých korún za kg.

Kontakt: krejcilulu@seznam.cz, tel. 00420 573370070

Obsah

Strana	
1a	Názvoslovie prúta a koša
2a	Náučný slovník košíkársky
2b	Kruhové dno
8b	Proutené podložky – prostírání
9b	Odkazy
10a	Návrh na doplnenie slovníka
10a	Inzercia
10a	Obsah I. ročníka Koš _(nov) ín

O b s a h

I. ročníka Koš_(nov)ín

Sadenie a pestovanie prútov.

Výsadba amerikány	č.1 strana 1a
P. Beňo klčovanie prútnika	č.1 strana 2a
Š. Oslej výsadba uralky do fólie	č.1 strana 2a
Ročné porovnanie výsadby lineárky	č.1 strana 2a
Škodci, chem. ochrana	č.1 strana 2b
amerikana v júli	č.2 strana 3a
Príprava prútnika	č.2 strana 3b
Š. Oslej jednoročná uralka v júli	č.2 strana 3b
Prútnik v lete	č.3 strana 2a
Prútnik v polovici septembra	č.4 strana 1a
Príprava pôdy pred sadením	č.6 strana 1a
Príprava sadeníc, sadenie	č.6 strana 2b

Spracovanie a úprava prútov.

Máčanie prútov v lete	č.2 strana 4a
Letný zber prútov	č.2 strana 4a
Skladovanie prútov	č.3 strana 2b
Triedenie prútia	č.3 strana 2b
Príprava pred pletením	č.4 strana 5b
Zber prútia	č.5 strana 1b
Hobl'ovanie	č.5 strana 3b
Zber plotostrihom a pozberová úprava	č.7 strana 1a
Štiepanie	č.7 strana 6a

Technologické postupy pletenia.

Spracovanie prútov	č.3 strana 3a
Opletanie demižónu	č.3 strana 3a
Pohárik „Zuzanka“	č.4 strana 3a
Dvojchý kôš (pre ťažké bremená)	č.6 strana 3b
Dekoračná špirála	č.6 strana 5b
Vtáčie krmidlo	č.7 strana 2b

Náradie a pomôcky.

J. Adamčík	č.2 strana 1a
Návšteva u p. Imriška	č.2 strana 2a
Žliabok na preťahovanie prútov	č.2 strana 4a
Nožnice, ťažidlá, ubíjanie	č.3 strana 4b

Kurzy a podujatia.

Metodika vedenia kurzov	č.4 strana 5a
Podujatie v Luhačoviciach	č.5 strana 4b
Vedenie lekcie	č.6 strana 6a
Kurz v Senici v nadácii Svetluška	č.7 strana 8b

Adresy a odkazy.

Odkazy	č.5 strana 5b
Odkazy	č.7 strana 7a

vydavateľ

Ing. Ján Zeman, 916 01 Stará Turá, Durcova Dolina 1309, okres
Nové Mesto nad Váhom, Slovensko,
meil: zeman@kosikar.eu
tel.:0911 496 000, 00421 032 7760063